Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002760

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ольховський Дмитро Федорович

2. Dmytro Olkhovskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 29-08-2025

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10183

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.41, 15.41.21

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору.

2. Psychological Peculiarities of the Examinee's Personality in Professional Psychological Selection Situations.

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене вивченню проблеми психологічних особливостей особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору. Актуальність дослідження зумовлена зростаючою потребою у розробці та вдосконаленні методів професійного психологічного відбору, що забезпечують ефективне та об'єктивне оцінювання кандидатів. В контексті війни в Україні, висока точність відбору стає критичною для безпеки, ефективності та загального благополуччя особистості. Розуміння психологічних особливостей особистості, що проявляються в умовах відбору, дозволяє виявити не лише професійно важливі якості, а й потенційні ризики та фактори, що можуть впливати на достовірність отриманих даних. За результатами дисертаційної роботи здійснено детальну теоретичну концептуалізацію та подальше емпіричне дослідження феноменів «психологічні особливості особистості досліджуваного» та «психологічні особливості особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору». Під час дослідження було проаналізовано теоретичні засади та сучасний стан досліджень психологічних аспектів особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору; визначено

методологічні принципи дослідження та обґрунтовано на їх основі модель особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору; виокремлено психодіагностичний інструментарій дослідження психологічних особливостей особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору; проведено емпіричну верифікацію моделі особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору на рівні підсистем; розкрито роль мотиву самопрезентації та установки особистості у ситуації професійного психологічного відбору. Результати проведеного дослідження підтвердили ефективність реалізації поставлених завдань і надали наукове підґрунтя для обґрунтованих висновків. Проаналізовано теоретичні засади та сучасний стан досліджень психологічних особливостей особистості у ситуації професійного психологічного відбору. Визначено, що відбір є специфічним різновидом психологічної експертизи, який виступає стресовою ситуацією, діагностичним контекстом та механізмом виявлення психологічних особливостей досліджуваного. Виявлено, що недостатня розробленість проблематики дослідження психологічних особливостей особистості (включаючи інтелектуальні здібності, свідоме та несвідоме, мотиваційну сферу, мотиви самопрезентації, установки) знижує ефективність відбору. Обґрунтовано необхідність використання комплексного психодіагностичного інструментарію для вивчення особистості на трьох взаємопов'язаних рівнях – декларативному, суб'єктивно переживаємому та неусвідомлюваному. Це дозволяє виявляти приховані тенденції та адаптаційні можливості до стресового навантаження. Доведено доцільність розробки теоретично обґрунтованої та емпірично підтвердженої моделі особистості досліджуваного, що враховує багатовимірну структуру психіки, для формування науково обґрунтованої системи професійної психодіагностики та оптимізації процесу психологічної експертизи. Багаторівнева діагностика дозволяє виявляти приховані психологічні тенденції, що впливають на професійну поведінку, а також оцінювати адаптаційні можливості особистості в умовах високої соціальної напруженості та стресового навантаження. Визначено методологічні принципи вивчення психологічних особливостей особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору, які базуються на ідеях та положеннях: системного розгляду психічних явищ; психодинамічного підходу; проективного підходу; особистісно-орієнтованого підходу; саноцентричного підходу, мотиваційних теорій; концепцій самопрезентації; ґендерних теорій; концепцій професійного ставлення фахівця; концепції особистості у професійному відборі; експериментальної психології; психодіагностики особистості; психодіагностики у процесі професійного відбору. Обґрунтовано теоретичну модель особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору, сформовано психодіагностичний інструментарій дослідження психологічних особливостей особистості досліджуваного у ситуації професійного психологічного відбору для її емпіричної верифікації. Модель емпіричного дослідження складається з наступних блоків-компонентів: соціально-демографічні параметри, психофізіологічні та інтелектуальні компоненти, блок компонентів свідомого та несвідомого, мотиваційна сфера особистості, мотиви самопрезентації та установки на процедуру дослідження. Ця модель передбачає інтеграцію різних рівнів функціонування особистості для проведення комплексної експертизи. Встановлено, що дослідження самопрезентації індивіда в ході психологічного відбору має свої корені в дослідженнях психологічних особливостей індивідів у ситуації психологічного експерименту. Виявлено, що психологічні особливості особистості значною мірою впливають на залучення до дослідження та процес його проходження.

2. The dissertation research is dedicated to studying the problem of Psychological Peculiarities of the Examinee's Personality in Professional Psychological Selection Situations. The relevance of the research is driven by the growing need to develop and improve methods of professional psychological selection that ensure effective and objective candidate assessment. In the context of the war in Ukraine, high selection accuracy becomes critical for safety, efficiency, and overall well-being. Understanding the psychological peculiarities of personality that manifest under selection conditions allows for identifying not only professionally important qualities but also potential risks and factors that can influence the reliability of the data obtained. Based on the dissertation work's results, a detailed theoretical conceptualization and subsequent empirical study of the phenomena 'psychological peculiarities of the examinee's personality' and 'psychological peculiarities of the examinee's personality in professional psychological selection situations' were conducted. The research involved: analyzing the theoretical

foundations and current state of studies on the psychological aspects of the examinee's personality in professional psychological selection situations; determining methodological principles and substantiating a model of the examinee's personality in professional psychological selection situations based on them; identifying psychodiagnostic tools for studying the psychological peculiarities of the examinee's personality in professional psychological selection situations; conducting empirical verification of the examinee's personality model in professional psychological selection situations at the subsystem level; and revealing the role of self-presentation motives and personality attitudes in professional psychological selection situations. The results of the conducted research confirmed the effectiveness of the tasks set and provided a scientific basis for substantiated conclusions. The theoretical foundations and current state of research on the psychological peculiarities of personality in professional psychological selection situations were analyzed. It was determined that selection is a specific type of psychological expertise, acting as a stressful situation, a diagnostic context, and a mechanism for identifying the psychological peculiarities of the examinee. It was found that the insufficient development of research on personality's psychological peculiarities (including intellectual abilities, conscious and unconscious aspects, motivational sphere, self-presentation motives, attitudes, and metacognition) reduces selection effectiveness. The necessity of using comprehensive psychodiagnostic tools for studying personality at three interconnected levels – declarative, subjectively experienced, and unconscious – was substantiated. This allows identifying hidden tendencies and adaptive capabilities for stress loads. The expediency of developing a theoretically substantiated and empirically confirmed model of the examinee's personality, which considers the multidimensional structure of their psyche, for forming a scientifically grounded system of professional psychodiagnostics and optimizing the process of psychological expertise, has been proven. Multi-level diagnostics allow identifying hidden psychological tendencies that influence professional behavior, as well as evaluating the adaptive capabilities of an individual in conditions of high social tension and stress load. Methodological principles for studying the psychological peculiarities of the examinee's personality in professional psychological selection situations were determined, based on the ideas and provisions of: systemic consideration of mental phenomena; psychodynamic approach; projective approach; personality-oriented approach; sanocentric approach; motivational theories; self-presentation concepts; gender theories; concepts of specialist's professional attitude; personality concepts in professional selection; experimental psychology; personality psychodiagnostics; psychodiagnostics in the professional selection process. A theoretical model of the examinee's personality in professional psychological selection situations was substantiated, and psychodiagnostic tools for studying the psychological peculiarities of the examinee's personality in professional psychological selection situations were developed for its empirical verification. The empirical research model consists of the following blockcomponents: socio-demographic parameters, psychophysiological and intellectual components, a block of conscious and unconscious components, the motivational sphere of the personality, self-presentation motives, and attitudes towards the research procedure. This model involves the integration of different levels of personality functioning for comprehensive expertise.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Бірон Б.В., Булах І.А., Волкова О.О., Ольховський Д.Ф., Родін В.С. Психологічне тестування осіб у стресових ситуаціях: установки на процедуру та сприйняття візуальних стимулів. Офтальмологічний

журнал. 2022. № 5 (508). С. 75-80

- Ольховський Д.Ф. Тактики самопрезентації в процесі співбесіди для працевлаштування. Габітус. 2022. № 33. С.128-132
- Ольховський Д.Ф. Самопрезентація у ситуації професійного психологічного відбору: аналіз взаємозв'язків соціально-демографічних чинників та особливостей особистості. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. Вип. № 1. Ужгород. 2023. С. 9-13.
- Ольховський Д.Ф. Аналіз результатів та перспектив дослідження психологічних особливостей особистості у ситуації професійного психологічного відбору. Габітус. 2024. № 68. С. 174-179

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000260

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Тетяна Павлівна

2. Tatyana Chernyavska

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8629-1042

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилюк Іван Васильович

2. Ivan Danyliuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6522-5994

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луньов Віталій Євгенійович

2. Vitalii Lunov

Кваліфікація: к.психол.н., доцент, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7085-8454

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіреєва Зоя Олександрівна

2. Zoia Kireieva

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5061-8413

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Базика Євгенія Леонідівна

2. Yevheniia Bazyka

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3302-8451

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Родіна Наталія Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Родіна Наталія Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лукашук Світлана Борисівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна